

เอกสารวิชาการรายบุคคล แนวทางการทำงาน ส่งเสริมการเกษตร แบบมีส่วนร่วม

โดย
นางศิริวรรณ หวังดี
รหัสนักศึกษา 631-101-103

สถาบันพระปกเกล้า
King Prajadhipok's Institute
มีนาคม 2564

คำนำ

งานส่งเสริมการเกษตร เป็นการปฏิบัติงานโดยเน้นการถ่ายทอดความรู้เพื่อพัฒนาเกษตรกร มีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ทำหน้าที่จัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับยุคสมัยและความต้องการของเกษตรกรแต่ละพื้นที่ “ระบบการทำงาน” นำมากำหนดเป้าหมายและทิศทางงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ สภาพสังคมเกษตร และเทคโนโลยีที่ก้าวหน้า ซึ่งพัฒนา ปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

แนวทางการทำงานส่งเสริมการเกษตรแบบมีส่วนร่วมจัดทำขึ้นภายใต้เป้าหมายคือ ต้องการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ ปัญหา/อุปสรรค ปัจจัยที่มีผล และข้อเสนอที่เหมาะสมในการทำงานระหว่างเจ้าหน้าที่กับเกษตรกรให้เกิดผลสำเร็จ เพราะสภาพการทำงานในอดีตกับปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลง ส่งผลกระทบต่อวิถีคิดและกระบวนการทำงานระหว่างคนรุ่นใหม่กับคนรุ่นเก่า ทั้งเจ้าหน้าที่และเกษตรกร ดังนั้น การจัดเวทีแบบมีส่วนร่วมของบุคคลต้นแบบที่มีความเข้าใจและมีผลงานส่งเสริมการเกษตรเชิงประจักษ์มาร่วมแลกเปลี่ยน นำเสนอและสรุปผลข้อมูลที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์ สำหรับเป็นทางออกการทำงานให้เหมาะสมกับยุคสมัยที่ก้าวหน้า

ท้ายสุดนี้หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ข้อมูลที่ได้เรียบเรียงเป็นเอกสารวิชาการรายบุคคล “เรื่องแนวทางการทำงานส่งเสริมการเกษตรแบบมีส่วนร่วม” สามารถสร้างความรู้ ความเข้าใจ มีประโยชน์กับท่านที่สนใจ และนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรให้เกิดความก้าวหน้าต่อไป

ขอขอบคุณผู้มีอุปการะคุณทุกท่าน มา ณ ที่นี้.

ศิริวรรณ หวังดี

11 มีนาคม 2564

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
1. ประเด็น/หัวข้อ/เรื่อง	1
2. ความรู้ที่ได้จากหลักสูตร	1
3. การนำความรู้นั้นไปปรับประยุกต์ใช้ในหน่วยงานหรือสังคมของท่านในรูปแบบ ของกิจกรรม/โครงการ	2
4. บทเรียนหรือประสบการณ์ที่ได้รับจากการที่ท่านได้มาศึกษาในหลักสูตร	8
5. ข้อเสนอแนะ	10
บรรณานุกรม	11
ภาคผนวก	
ภาคผนวกที่ 1 กรอบแนวคิด “เรื่องแนวทางการทำงานส่งเสริมการเกษตรแบบมีส่วนร่วม”	13
ภาคผนวกที่ 2 กำหนดการประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม	15
ภาคผนวกที่ 3 แบบประเมินผลการจัดเวทีผ่านระบบออนไลน์ เรื่องแนวทางการทำงานส่งเสริมการเกษตรแบบมีส่วนร่วม	19
ภาคผนวกที่ 4 ภาพประกอบการจัดเวทีออนไลน์กับสำนักงานส่งเสริมและพัฒนา การเกษตรเรื่องแนวทางการทำงานส่งเสริมการเกษตรแบบมีส่วนร่วม	22

เอกสารวิชาการรายบุคคล เรื่องแนวทางการทำงานส่งเสริมการเกษตรแบบมีส่วนร่วม

1. ประเด็น/หัวข้อ/เรื่อง

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เป็นบุคลากรที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรเพื่อพัฒนาอาชีพการเกษตรได้ด้วยตนเองอย่างมีความสุขและยั่งยืน โดยมีหลักการส่งเสริมการเกษตร T&V System เป็นเครื่องมือสนับสนุนการทำงานให้เป็นทิศทางเดียวกัน คือ T (Training) พัฒนาตัวเจ้าหน้าที่ให้มีศักยภาพและความพร้อมสามารถดำเนินงานตามภารกิจองค์กรได้บรรลุผล และ V (Visit) เจ้าหน้าที่นำองค์ความรู้และเทคโนโลยีไปถ่ายทอดให้กับเกษตรกรอย่างมีประสิทธิภาพ

ในปัจจุบันการทำงานส่งเสริมการเกษตรมีความต่างจากอดีตโดยมีข้อจำกัดด้านทรัพยากร งบประมาณ สภาพสังคม เศรษฐกิจ ทัศนคติและพฤติกรรม และอัตราการจ้างเจ้าหน้าที่ ซึ่งเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย ตามสภาพสังคมเมือง หรือชนบท (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2563) จากผลการนิเทศงานระหว่างปี 2561-2563 พบว่าเจ้าหน้าที่ขาดความเข้าใจในระบบงาน มีภารกิจค่อนข้างมาก ไม่สามารถเชื่อมโยงระบบงานกับภารกิจตนเองได้ การสนับสนุนยังไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริง การเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานส่วนใหญ่ยังใช้วิธีการและกระบวนการปฏิบัติแบบเดิม ผลสำเร็จมีเฉพาะเชิงปริมาณ แต่ขาดมูลค่าทางคุณภาพ ควรปรับแนวความคิดการทำงานโดยเพิ่มวิธีการและเครื่องมือการทำงานแบบมีส่วนร่วมให้กับเจ้าหน้าที่เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง มีความมั่นใจในความรู้ความสามารถ และทักษะการทำงานกับพื้นที่และชุมชน เกษตรกรเชื่อถือและยอมรับในตัวเจ้าหน้าที่รุ่นใหม่

การสร้างกระบวนการทัศน์ใหม่ในการทำงานของเจ้าหน้าที่ การสร้างความเข้าใจกับเจ้าหน้าที่ให้พัฒนาตนเองต่อเนื่อง การสร้างทีม/เครือข่ายแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาผสมรวมกับเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานในสถานะของโควิด-19 จึงได้จัดเวทีออนไลน์ร่วมกับสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร เพื่อรวบรวมข้อมูลกับเจ้าหน้าที่ที่มีความเข้าใจในระบบงานและมีผลงานที่เป็นรูปธรรม โดย 4 ร่วมกันสนทนากลุ่ม แลกเปลี่ยนประสบการณ์ วิเคราะห์และสังเคราะห์สรุปข้อมูลออกมาเป็นแนวทางการทำงานส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสมกับยุคสมัย มุ่งเน้นให้เจ้าหน้าที่ที่มีความเข้าใจ มีทักษะการทำงาน และสามารถประยุกต์ใช้องค์ความรู้กับงานที่ปฏิบัติได้ด้วยตนเอง ลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงเทคโนโลยีและองค์ความรู้จากการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาเป็นเครื่องมือทำงานร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่กับเจ้าหน้าที่และเจ้าหน้าที่กับเกษตรกรภายใต้กรอบแนวคิด “เรื่องแนวทางการทำงานส่งเสริมการเกษตรแบบมีส่วนร่วม” ซึ่งเป็น การพัฒนาระบบงานให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม สภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลง และเพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนาบุคลากรขององค์กรให้เกิดผลเป็นรูปธรรมเพิ่มขึ้น

2. ความรู้ที่ได้จากหลักสูตร

2.1 หลักการลดความเหลื่อมล้ำ จากการเข้ารับการเรียนรู้หลักสูตร ปปร.24 เริ่มต้นจากความตั้งใจที่จะพัฒนาตนเอง เพิ่มพูนองค์ความรู้และประสบการณ์จากเนื้อหาหลักสูตร เนื้อหาที่น่าสนใจ นำมาปฏิบัติให้เกิดประโยชน์กับกรมส่งเสริมการเกษตรได้มาก มีภารกิจหลักในการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับเกษตรกร มีเจ้าหน้าที่ 8,973 คน (ข้อมูลกองการเจ้าหน้าที่ กรมส่งเสริมการเกษตร ณ วันที่ 1 มกราคม 2564) ซึ่งปฏิบัติงานทุกพื้นที่ ดังนั้น การปรับ

วิธีคิดและวิธีการจัดการงานให้เหมาะสมกับเทคโนโลยี เกษตรกร และตัวเจ้าหน้าที่ที่ต้องเท่าทันยุคสมัย โดยเฉพาะการจัดการเรียนรู้ให้กับเจ้าหน้าที่และเกษตรกร สามารถดำเนินการให้เท่าเทียมกันได้โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลายให้เข้าถึงองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองผ่านช่องทางและระบบออนไลน์ ได้แก่ เทคโนโลยีการสื่อสาร และ AI เป็นต้น

2.2 **หลักการมีส่วนร่วม** สามารถสร้างความเชื่อมั่นในการทำงานให้กับตนเองเพื่อนำไปสู่เจ้าหน้าที่รุ่นใหม่ทั้งด้านความรู้ความเข้าใจและทักษะการปฏิบัติงาน โดยใช้กระบวนการและเครื่องมือเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในพื้นที่และชุมชน ให้เกษตรกรยอมรับ ศรัทธาย่อมสร้างขวัญกำลังใจให้กับบุคลากรและภาพลักษณ์ที่ดี องค์กรมีเจ้าหน้าที่บรรจุใหม่มีอายุราชการไม่เกิน 5 ปี ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในส่วนภูมิภาค 76 จังหวัด 878 อำเภอ จำนวน 7,806 คน (ข้อมูลกองการเจ้าหน้าที่ กรมส่งเสริมการเกษตร ณ วันที่ 1 มกราคม 2564) โดยนำหลักการมีส่วนร่วมมาจัดเตรียมความพร้อมให้กับเจ้าหน้าที่ที่ต่อเนื่อง มีพี่เลี้ยงในการทำงาน มีเวทีเรียนรู้ มีทีมงาน/เครือข่ายการทำงาน และสนับสนุนที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพที่แท้จริง ได้แก่ การทำงานกลุ่ม สภาจำลอง โปรแกรมออนไลน์ เป็นต้น

2.3 **ผู้นำทรงภูมิปัญญา** เป็นองค์ความรู้ที่สามารถสร้างความเข้าใจและปรับกระบวนการทัศนใหม่ให้กับตนเอง โดยรับฟังประสบการณ์จริงของวิทยากร ที่เชื่อมโยงและเรียงร้อยจากนามธรรมสู่รูปธรรม ซึ่งเป็นสาระที่มีคุณค่าต่อการนำไปปฏิบัติ ดังนั้น ประสบการณ์ที่สำเร็จเป็นบทเรียนให้คนรุ่นใหม่ได้ศึกษาเรียนรู้จากผู้จริง เป็นการจัดการองค์ความรู้ที่มีอยู่ในตัวบุคคลและแหล่งเรียนรู้ต่างๆ หากมีเวทีแลกเปลี่ยนหรือเล่าสู่กันฟัง ก็ทำให้เกิดความตระหนักสามารถนำมาเป็นแบบอย่างของการทำงานและการดำเนินชีวิตที่ดีได้ ได้แก่ เศรษฐกิจพอเพียง ศึกษาดูงาน เป็นต้น

ดังนั้น ในวิธีคิดของตนเองนำมาสู่การวิเคราะห์สรุปว่า จากเนื้อหาสาระที่ได้รับการเรียนรู้จากหลักสูตรทั้งหมดเมื่อนำมาเทียบเคียงกับข้อเท็จจริงในการทำงานตามภารกิจตนเองและองค์กร พบว่า การถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรให้กับเกษตรกร มีเจ้าหน้าที่เป็นผู้เชื่อมโยงเทคโนโลยีและองค์ความรู้สู่เกษตรกรหรือเครือข่ายต่างๆ “เราควรนำหลักการมีส่วนร่วมเข้ามาใช้อย่างจริงจัง โดยทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการทำงานเข้ามาร่วมปฏิบัติ ภายใต้การจัดกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม หรือแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่สำเร็จในเวทีต่างๆ และนำเครื่องมือมาใช้เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมได้จริง” การพัฒนาเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นกลไกหลักในการทำงาน ควรได้รับการพัฒนาตนเองโดยไม่เหลื่อมล้ำกัน หากได้รับโอกาสและเพิ่มช่องทางเรียนรู้ให้กับเจ้าหน้าที่และเกษตรกร เพื่อลดความเหลื่อมล้ำให้เกิดผลเป็นรูปธรรมมากขึ้น สามารถเลือกและตัดสินใจเพื่อเข้าถึงและรับรององค์ความรู้ที่ตนเองต้องการจากผู้เชี่ยวชาญหรือผู้นำทรงภูมิปัญญาในเรื่องนั้น ก็เป็นกระบวนการทัศนใหม่ พฤติกรรมใหม่ตามหลักการของประชาธิปไตย

3. การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในหน่วยงานหรือสังคมของท่านในรูปแบบของกิจกรรม/โครงการ

จากการเข้ารับการศึกษาหลักสูตร ปปร.24 ทำให้เกิดแรงบันดาลใจเกี่ยวกับหลักการของประชาธิปไตย โดยทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างแท้จริง การกระจายอำนาจเพื่อขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ และสิทธิ เสรีภาพของบุคคลในการเข้าถึงองค์ความรู้ มีการสร้างโอกาส เพิ่มช่องทางการสื่อสารให้ทุกคนได้เรียนรู้อย่างเท่าเทียมกันเป็นการต่อยอดในงานที่ปฏิบัติ ซึ่งมุ่งเน้น “ลดความเหลื่อมล้ำ” ในการเข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีทางการเกษตรเพิ่มมากขึ้น ได้นำมาสู่การดำเนินงาน “เรื่องแนวทางการทำงานส่งเสริมการเกษตรแบบมีส่วนร่วม” เพื่อปรับระบบการทำงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน และวางอนาคตให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีที่ก้าวหน้า ทั้งเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และเทคโนโลยีดิจิทัล โดยสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานระดับเขต จำนวน 3 เขต ได้แก่

1) สำนักงานส่งเสริมและพัฒนากิจการเกษตรที่ 1 จังหวัดชัยนาท 2) สำนักงานส่งเสริมและพัฒนากิจการเกษตรที่ 3 จังหวัดระยอง และ 3) สำนักงานส่งเสริมและพัฒนากิจการเกษตรที่ 5 จังหวัดระยอง กลุ่มเป้าหมายคือ เจ้าหน้าที่ที่เข้าในงานส่งเสริมการเกษตรและมีผลงานเป็นรูปธรรม การรวบรวมข้อมูลดำเนินการผ่านเวทีออนไลน์ด้วย Microsoft Teams เครื่องมือและวิธีการที่ใช้คือ สันทนาการกลุ่ม และแบบสอบถามออนไลน์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยจัดหมวดหมู่ข้อมูล จำแนกกลุ่มข้อมูล และสังเคราะห์สรุปพร้อมกับอธิบายความ ได้กำหนดกรอบแนวคิดสำหรับสื่อสารและทำความเข้าใจกับทีมงาน/เครือข่ายและผู้เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ความเป็นมา เป้าหมายการทำงาน วิธีการทำงาน และผลที่ต้องการให้เกิดขึ้น มีวัตถุประสงค์คือ เพื่อกำหนดแนวทางการทำงานส่งเสริมการเกษตรแบบมีส่วนร่วมโดยนำผลวิเคราะห์ข้อมูลจากสถานการณ์การทำงานของเจ้าหน้าที่ที่มีความเข้าใจและทำงานส่งเสริมการเกษตรเกิดผลเป็นรูปธรรม เป็นข้อมูลพื้นฐานวางระบบงานให้เหมาะสมกับยุคสมัยและมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ส่วนกระบวนการทำงานแบ่งเป็น 4 ขั้นตอนหลัก ประกอบด้วย

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสารและหลักวิชาการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ระบบส่งเสริมการเกษตร หลักการมีส่วนร่วม วิทยากรกระบวนการ จัดเวทีแลกเปลี่ยน โปรแกรม Microsoft Teams และการประเมินผล เป็นต้น เพื่อกำหนดกรอบความคิด สร้างเครื่องมือ และวิธีการจัดกระบวนการแบบมีส่วนร่วมผ่านเวทีออนไลน์ ได้แก่ ประเด็นสัมภาษณ์ แบบสอบถาม/แบบประเมินผล เทคนิคการกระตุ้น และเครื่องมือบันทึกข้อมูล เป็นต้น

ขั้นที่ 2 เตรียมความพร้อมจัดเวทีออนไลน์ ประกอบด้วย 1) ประสานงานกับสำนักงานส่งเสริมและพัฒนากิจการเกษตร เพื่อกำหนดคุณสมบัติและสรรหาเจ้าหน้าที่เข้าร่วมให้ข้อมูลและแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานรายบุคคล 2) จัดทำแผนการดำเนินงานร่วมกับผู้แทนเขต 3) เตรียมความพร้อมให้กับผู้เข้าร่วมเวที โดยถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการใช้โปรแกรม Microsoft Teams 4) จัดทำกำหนดการและออกแบบการจัดเวทีออนไลน์ ได้แก่ ก่อนจัดเวทีออนไลน์ รับลงทะเบียนผู้เข้าร่วมเวทีและเตรียมพร้อมระบบโปรแกรมและเครื่องมือ/อุปกรณ์สื่อสารที่เชื่อมกับระบบอินเทอร์เน็ตได้ เปิดเวทีออนไลน์ เริ่มจากชี้แจงความเป็นมา วัตถุประสงค์ วิธีการ และผลที่ต้องการให้เกิดขึ้น หลังจากนั้นเปิดเวทีประชุม (ไม่เป็นทางการ) และให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้แนะนำตนเอง สนทนา/แลกเปลี่ยนประสบการณ์ โดยตั้งประเด็นคำถาม เพื่อให้ผู้เข้าร่วมเวทีได้นำเสนอประสบการณ์ของตนเอง รวบรวมข้อมูลประมวลผล/วิเคราะห์ข้อมูล และสังเคราะห์สรุป และ ประเมินผลการจัดเวทีออนไลน์ โดยจัดทำแบบสอบถามออนไลน์ ให้กับผู้เข้าร่วมเวทีได้แสดงความคิดเห็น ประเมินความพึงพอใจและความเหมาะสมของกระบวนการ เนื้อหา บรรยากาศ ระบบโปรแกรม ประโยชน์และความคุ้มค่าที่เกิดขึ้น และข้อเสนอแนะ เป็นต้น

ขั้นที่ 3 ดำเนินการจัดเวทีออนไลน์เพื่อรวบรวมข้อมูล ซึ่งได้ทำหน้าที่เป็น Facilitator ผ่านหน้าจอคอมพิวเตอร์ กระตุ้นให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล/แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนข้อมูล และวิเคราะห์สรุปข้อมูล โดยการตั้งประเด็นคำถาม อภิปราย ยกตัวอย่าง และเปรียบเทียบเหตุการณ์ เป็นต้น จัดเวทีออนไลน์ 3 ครั้ง มีผู้เข้าร่วมเวที 32 หน่วยงาน 43 คน มีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

1) สถานการณ์การทำงานของเจ้าหน้าที่และหน่วยงาน พบว่า การทำงานส่งเสริมการเกษตรส่วนใหญ่เป็นการทำงานตามนโยบายภาครัฐ เป็นงานเร่งด่วน มีระยะเวลาจำกัด ทำงานตามสั่ง เจ้าหน้าที่ทำงานเป็นโครงการและขาดความรู้จริงในข้อมูล/เนื้อหาวิชาการ หรือความรู้เชิงลึก ขาดความเข้าใจในระบบงานและบทบาทหน้าที่ของตนเอง มีวิธีการและใช้สื่อในการถ่ายทอดความรู้เป็นแบบเดิมๆ เจ้าหน้าที่กับเกษตรกรขาดปฏิสัมพันธ์

ระหว่างกันมากขึ้น เกษตรกรบางส่วนเข้าถึงเทคโนโลยีและองค์ความรู้ด้วยตนเอง ไม่พึ่งพาเจ้าหน้าที่ การทำงานขาดการวัดผล/ประเมินผลงาน เกษตรกรบางส่วนไม่ยอมรับ/ศรัทธาในตัวเจ้าหน้าที่ และเจ้าหน้าที่บางส่วนได้ปรับบทบาทเป็นผู้ประสานงาน มีการแบ่งกลุ่ม/จำแนกกลุ่มเกษตรกรในการทำงานเพื่อนำเครื่องมือ/นวัตกรรมมาช่วยจัดการงาน ดังนั้น ระบบการถ่ายทอดความรู้จะต้องเชื่อมโยงและสนับสนุนโดยนำเครื่องมือและช่องทางออนไลน์เข้ามาเพิ่มประสิทธิภาพให้มากขึ้น สร้างการมีส่วนร่วม สร้างเครือข่าย กระจายความรับผิดชอบไปสู่กลุ่มเป้าหมาย ตามโครงสร้างองค์กร นำระบบการวัดผล/ประเมินผลงานมาใช้ในการแข่งขันภายในหน่วยงาน และเสริมสร้างขวัญกำลังใจกับเจ้าหน้าที่ได้พัฒนาตนเองและร่วมมือพัฒนางานให้ต่อเนื่อง ส่วนปัจจัยและเงื่อนไขการทำงานให้เกิดผลสำเร็จมาจาก (1) ระบบงานจะต้องเหมาะสมกับพื้นที่ สอดคล้องกับยุคสมัย เทคโนโลยีที่ก้าวหน้า เจ้าหน้าที่และเกษตรกรที่เปลี่ยนแปลง มีรูปแบบ/กระบวนการทำงานที่พื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมแท้จริง และนำสู่ผลที่เป็นรูปธรรม (2) กระจายความรับผิดชอบการพัฒนาเจ้าหน้าที่และการจัดหลักสูตรพื้นที่หรือหลักสูตรหน่วยงานโดยยึดเป้าหมายและพื้นที่เป็นสำคัญ มุ่งเน้นให้เข้าใจงาน สามารถนำความรู้และทักษะไปปฏิบัติได้จริง (3) นำเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับยุคสมัยมาเป็นเครื่องมือถ่ายทอดความรู้ให้เจ้าหน้าที่และเกษตรกร จำแนกกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจน หรือจัดกลุ่มตามความต้องการ/เป้าหมายเดียวกัน และ (4) มีกระบวนการวัดผลและประเมินผล เพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับพัฒนางานและพัฒนาเจ้าหน้าที่/เกษตรกรให้ต่อเนื่อง

2) แนวทางการทำงานส่งเสริมเกษตรกรให้ประสบผลสำเร็จ จากการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์สรุปข้อมูลโดยผู้ร่วมเวทีออนไลน์ที่ได้ดำเนินการร่วมกันมีรายละเอียดตามตาราง

ตารางที่ 1 แนวทางการทำงานส่งเสริมการเกษตรของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร

หน่วยงาน	แนวทางการทำงาน
สสค.1 จ.ชัยนาท	<ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริมการทำงานในพื้นที่แบบเฉพาะเจาะจงหรือเฉพาะพื้นที่ จำแนกกลุ่มเกษตรกรในการทำงาน ได้แก่ เกษตรกรรุ่นใหม่ และเกษตรกรรุ่นเก่า เจ้าหน้าที่ต้องพัฒนาตนเองต่อเนื่อง เติบโตความรู้และประสบการณ์ให้กับตนเองโดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย เพื่อให้รู้จัก รู้ลึก เกิดความมั่นใจในการทำงานกับเกษตรกรและพื้นที่/ชุมชน ได้แก่ เรียนรู้กับพี่เลี้ยง เรียนรู้จากเทคโนโลยีสารสนเทศ/ดิจิทัล แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และช่องทางออนไลน์ต่างๆ เป็นต้น ส่งเสริมให้สร้างทีมงานเพื่อทำงานร่วมกัน โดยนำต้นแบบที่สำเร็จมาเป็นตัวอย่างของการทำงานแบบมีส่วนร่วม ได้แก่ มีประเด็นการทำงานร่วมกัน/ให้เข้ามามีส่วนร่วม รวมถึงคนเก่งมาทำงานร่วมกัน และเกิดความเข้มแข็งในการทำงาน/เชื่อถือได้ เป็นต้น
สสค.3 จ.ระยอง	<ol style="list-style-type: none"> สร้างการมีส่วนร่วมในการทำงาน โดยมีแผนบูรณาการในการทำงานร่วมกัน เสริมหนุนการทำงานและงบประมาณร่วมกัน นำนวัตกรรมมาเป็นเครื่องมือช่วยเจ้าหน้าที่ในการทำงานให้เท่าทันกับความเปลี่ยนแปลงและตรงความต้องการของเกษตรกรในแต่ละพื้นที่ หรือกลุ่มเป้าหมาย พัฒนาเจ้าหน้าที่ให้เข้าใจระบบงาน สามารถปรับตัวให้เรียนรู้ได้ทันเหตุการณ์ ทำงานโดยมีเป้าหมายที่ชัดเจน และมีองค์ความรู้อย่างแท้จริง

ตารางที่ 1 แนวทางการทำงานส่งเสริมการเกษตรของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร (ต่อ)

หน่วยงาน	แนวทางการทำงาน
สสส.5 จ.สงขลา	<ol style="list-style-type: none"> พัฒนาตัวเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้ ความเข้าใจในงานของตนเอง ฝึกทักษะเจ้าหน้าที่ให้เชื่อมั่นในการทำงานและทำให้เกษตรกรยอมรับ โดยนำโรงเรียนเกษตรกรมาเป็นกระบวนการพัฒนา เพราะเจ้าหน้าที่มาจากหลากหลายสาขา จึงต้องทำให้เชี่ยวชาญ มีองค์ความรู้เฉพาะด้าน สร้างทีมงานและเครือข่ายการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เพื่อจัดการงานของตนเองให้มีประสิทธิภาพ ได้แก่ เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องมังคุด เรื่องเครื่องมือในการทำงาน เป็นต้น มีระบบงานเพื่อสนับสนุนเจ้าหน้าที่ให้ทำงานเกิดประสิทธิภาพอย่างแท้จริง สามารถขับเคลื่อนการทำงานแบบมีส่วนร่วมไปสู่เป้าหมายให้เกิดผลเป็นรูปธรรม ได้แก่ การพัฒนาเจ้าหน้าที่ และการเยี่ยมเยียน/ถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกร ซึ่งนำ Model การทำงานส่งเสริมการเกษตรแบบมีส่วนร่วมที่สำเร็จมาเป็นต้นแบบในการทำงานเพื่อขยายผล

หมายเหตุ: สสส. หมายถึง สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร

ขั้นที่ 4 ประเมินผล เมื่อเสร็จสิ้นการจัดเวทีออนไลน์ได้จัดเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ จำนวน 3 ครั้ง 3 เขต 37 คน ทั้งนี้การให้ข้อมูลขึ้นอยู่กับความสมัครใจของผู้ให้ข้อมูล พบว่า ภาพรวมผู้เข้าร่วมเวทีมีความพึงพอใจมีค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 99.60 ความคิดเห็นมากที่สุดเท่ากัน 6 ประเด็น คือ 1) เนื้อหาสาระมีประโยชน์ 2) กระบวนการจัดเวทีมีความเหมาะสม 3) ผู้เข้าร่วมเวทีมีประสบการณ์ทำงานส่งเสริมการเกษตรจริง 4) ระบบโปรแกรมสามารถนำมาใช้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันได้ 5) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้มีประโยชน์กับตนเอง และ 6) สามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่เกิดขึ้นไปใช้กับการทำงานของตนเองได้ ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 100.00 รายละเอียดตามตาราง

ตารางที่ 2 ผลการประเมินการจัดเวทีถ่ายทอดความรู้ให้กับเจ้าหน้าที่ผ่านระบบโปรแกรมออนไลน์ด้วย Microsoft Teams เรื่องแนวทางการทำงานส่งเสริมการเกษตรของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร

n = 37 คน

ประเด็น	สสส.1 จ.ชัยนาท		สสส.3 จ.ระยอง		สสส.5 จ.สงขลา		ค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	
1. ชอบบรรยากาศในการจัดเวทีออนไลน์	11	99.91	15	100.00	11	100.00	99.97
2. มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนข้อมูล และประสบการณ์	11	100.00	15	73.30	11	99.91	91.07
3. เนื้อหาสาระในการจัดเวทีออนไลน์ มีประโยชน์	11	100.00	15	100.00	11	100.00	100.00
4. กระบวนการจัดเวทีออนไลน์มีความเหมาะสม	11	100.00	15	100.00	11	100.00	100.00
5. ผู้เข้าร่วมเวทีออนไลน์มีประสบการณ์ทำงานส่งเสริมการเกษตรจริง	11	100.00	15	100.00	11	100.00	100.00

ตารางที่ 2 ผลการประเมินการจัดเวทีกถ่ายถอดความรู้ให้กับเจ้าหน้าที่ผ่านระบบโปรแกรมออนไลน์ด้วย Microsoft Teams เรื่องแนวทางการทำงานส่งเสริมการเกษตรของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร (ต่อ)

n = 37 คน

ประเด็น	สสท.1 จ.ชัยนาท		สสท.3 จ.ระยอง		สสท.5 จ.สงขลา		ค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	
6. ระบบโปรแกรมออนไลน์ สามารถนำมาใช้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันได้	11	100.00	15	100.00	11	100.00	100.00
7. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีประโยชน์กับตัวเอง	11	100.00	15	100.00	11	100.00	100.00
8. สามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่เกิดขึ้นไปใช้กับการทำงานได้	11	100.00	15	100.00	11	100.00	100.00
9. ความพึงพอใจกับการจัดเวทีออนไลน์	11	99.91	15	100.00	11	100.00	99.97
10. การจัดเวทีออนไลน์ในครั้งนี้มีความคุ้มค่ากับตนเอง	11	99.91	15	100.00	11	100.00	99.97
ค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)	-	99.97	-	97.33	-	99.99	99.60

หมายเหตุ: สสท. หมายถึง สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร

จากข้อมูลสามารถนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์สรุป พร้อมกับอธิบายความเพื่อเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายเกี่ยวกับ **แนวทางการทำงานส่งเสริมการเกษตรแบบมีส่วนร่วม** ประกอบด้วย 4 แนวทาง ดังนี้

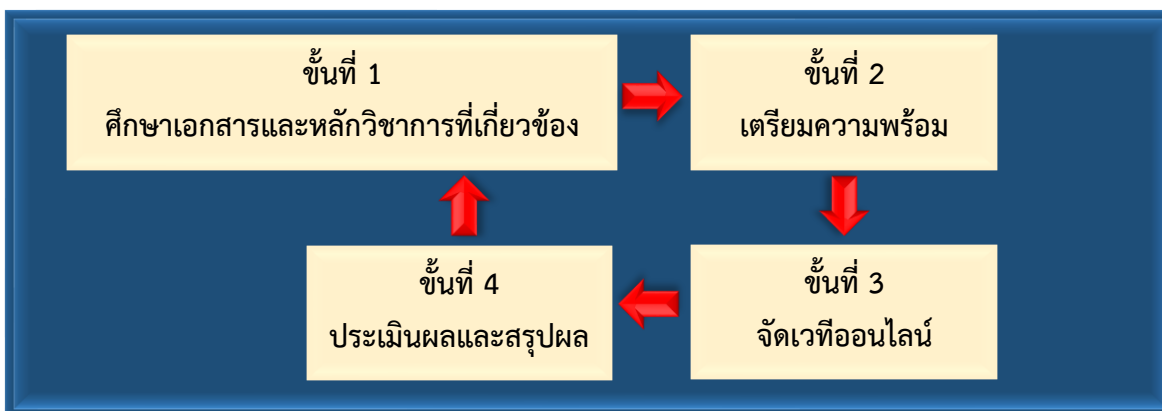
แนวทางที่ 1 มีกระบวนการพัฒนาเจ้าหน้าที่ที่ต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในองค์ความรู้สามารถทำงานร่วมกับเกษตรกรให้สำเร็จ เกษตรกรเชื่อถือ ศรัทธาและยอมรับในตัวเจ้าหน้าที่รุ่นใหม่ โดยเน้นการสร้างกระบวนการทัศน์ใหม่ในการทำงาน ความรู้พื้นฐานในการทำงานส่งเสริมการเกษตร และองค์ความรู้/เทคโนโลยีเฉพาะพื้นที่ โดยใช้เครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย พร้อมทั้งมีการวัดผล/ประเมินผลและนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาบุคลากร/ทำงานอย่างจริงจัง กระจายความร่วมมือในการจัดหลักสูตรพื้นที่หรือหลักสูตรหน่วยงาน มีระบบที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำ เป็นพี่เลี้ยง เช่น การถ่ายทอดความรู้ด้วยโปรแกรมออนไลน์ เป็นต้น

แนวทางที่ 2 สร้างทีมงานและเครือข่ายการเรียนรู้/การทำงานแบบมีส่วนร่วม โดยกำหนดประเด็นให้ผู้เกี่ยวข้องได้เข้ามาทำงาน/เรียนรู้ร่วมกัน นำคนเก่งเข้ามาทำงานให้น่าเชื่อถือและเกิดความเข้มแข็งของทีมงานได้แก่ การทำงานในพื้นที่แบบเฉพาะเจาะจงหรือเฉพาะพื้นที่ นำนวัตกรรม/เครื่องมือช่วยเจ้าหน้าที่ทำงานให้เหมาะสมกับยุคสมัยและกลุ่มเป้าหมาย และมีการวัดผล/ประเมินผลเพื่อนำข้อมูลมาทำงานและพัฒนาเจ้าหน้าที่ให้ต่อเนื่อง

แนวทางที่ 3 นำระบบโปรแกรมออนไลน์ มาเป็นเครื่องมือถ่ายทอดความรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนาเจ้าหน้าที่ได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โดยสร้างกระบวนการทัศน์ใหม่ให้กับตนเอง เพิ่มโอกาสและช่องทางการเข้าถึงองค์ความรู้และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย สามารถลดความเหลื่อมล้ำให้เกิดขึ้นได้ทั้งเจ้าหน้าที่และเกษตรกร

แนวทางที่ 4 มีระบบงานที่สอดคล้องกับสถานการณ์ เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกองค์กร โดยนำประสบการณ์ที่สำเร็จมาเป็น Model ขยายผลและขับเคลื่อนงานภายใต้

หลักการมีส่วนร่วมและการกระจายความรับผิดชอบ โดยเฉพาะพัฒนาระบบงานให้ต่อเนื่อง สามารถรองรับความเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้ ซึ่งเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับเจ้าหน้าที่ในการนำองค์ความรู้สู่เกษตรกรที่แท้จริง

ภาพที่ 1 Model กระบวนการทำงานและถ่ายทอดความรู้แบบมีส่วนร่วมด้วยระบบโปรแกรม Microsoft Teams

แนวทางการทำงานส่งเสริมการเกษตรที่เกิดขึ้น มีกลุ่มเป้าหมายในการให้ข้อมูล แลกเปลี่ยนการทำงาน ปฏิบัติต่อเนื่อง ทำกิจกรรมร่วมกัน และตัดสินใจกำหนดแนวทางการทำงานร่วมกัน เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถนำองค์ความรู้และเทคโนโลยีไปถ่ายทอดให้กับเกษตรกรในพื้นที่เกิดผลสำเร็จ เป็นรูปธรรม ระบบงานเป็นเครื่องมือให้เจ้าหน้าที่มีความพร้อมและมั่นใจ การสร้างกระบวนการที่ใหม่เป็นภารกิจสำคัญในการพัฒนาบุคลากร โดยต้องเข้าใจ สามารถนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้เป็น เครื่องมือจัดการเรียนรู้จำเป็นต้องสนับสนุนในเชิงนโยบาย เพื่อให้เจ้าหน้าที่และเกษตรกรเข้าถึงได้เท่าเทียมกัน ลดความเหลื่อมล้ำในการนำมาใช้ประโยชน์ มีช่องทางที่หลากหลายสามารถกระจายต้นแบบงานที่สำเร็จให้สะดวก รวดเร็ว ซึ่งเป็นโอกาสในการนำหลักประชาธิปไตยมาใช้กับงานส่งเสริมการเกษตร สร้างทีมงาน ภาคีและเครือข่ายในการทำงานร่วมกัน มีเทคโนโลยีสมัยใหม่ในการขับเคลื่อนองค์ความรู้สู่พื้นที่เกษตร เพื่อให้เกษตรกรนำมาใช้แก้ไขปัญหาได้ตรงความต้องการ

ความเหลื่อมล้ำในการพัฒนาเจ้าหน้าที่ เกษตรกร และประชาชน มีความเหมือนและความต่างกันในวิถีคิด การปฏิบัติ และผลที่ต้องการให้เกิดขึ้น ส่วนเป้าหมายขึ้นอยู่กับข้อมูลพื้นฐานที่ร่วมกันวิเคราะห์สรุปเพื่อทำงานกับกลุ่มบุคคลที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบ เช่น เจ้าหน้าที่ปรับพฤติกรรมให้เข้าถึงเทคโนโลยีและนำมาใช้พัฒนาตนเองให้ทันยุคทันสมัย สามารถนำองค์ความรู้มาถ่ายทอดให้เกษตรกรได้ถูกต้อง เกษตรกรนำองค์ความรู้ที่ได้รับมาใช้ประโยชน์ในการเพิ่มรายได้ให้กับตนเอง เป็นต้น ดังนั้น ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี สภาพสังคมเกษตรที่เปลี่ยนแปลง เป็นโอกาสให้พัฒนาระบบงาน นำผลงานที่สำเร็จเป็นต้นแบบขยายผล เจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์หรือเชี่ยวชาญเป็นที่เล็ง มีเวทีปรึกษาหารือร่วมกัน ย่อมนำไปสู่ความเข้มแข็งในการทำงาน เป็นภาพลักษณ์ที่ดีให้กับองค์กร เกษตรกรเชื่อถือ ยอมรับและศรัทธาเจ้าหน้าที่ เพราะเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น เข้าถึงเทคโนโลยีได้เท่าเทียมกัน ครวัเรือนเกษตรกรมีความสุข สามารถประกอบอาชีพการเกษตรได้ยั่งยืน

จึงสรุปได้ว่า การประยุกต์ใช้องค์ความรู้จากที่เรียนมานั้น องค์ความรู้หลักที่นำมาใช้คือ หลักการประชาธิปไตย หลักการมีส่วนร่วม และหลักการกระจายอำนาจ มาเป็นกรอบความคิดหลักในการทำงาน ส่วนองค์ความรู้เสริมได้นำหลักคิดเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและการจัดโครงสร้างภาครัฐ รูปแบบประชาธิปไตย ระบบตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ บทบาทผู้นำ และกระบวนการทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย มาสนับสนุนการทำงานร่วมกับทีมงานและเครือข่าย เพื่อมุ่งสู่การขยายผลและการยอมรับในกระบวนการมีส่วนร่วมและลดความเหลื่อมล้ำในการเรียนรู้ให้กับเจ้าหน้าที่และเกษตรกร ซึ่งเห็นได้จากการจัดการเรียนรู้รูปแบบทางไกลโปรแกรมออนไลน์ด้วย Microsoft Teams สิ่งดังกล่าวสอดคล้องกับสภาวะการณ์ของโควิด กับการดำเนินงานส่งเสริมเกษตรกรที่มีการพัฒนาระบบงานให้เหมาะสม สอดคล้องกับยุคสมัย เกิดผลเป็นรูปธรรมอย่างแท้จริง

4. บทเรียนหรือประสบการณ์ที่ได้รับจากการที่ท่านได้มาศึกษาในหลักสูตร

4.1 สร้างกระบวนการทัศน์ใหม่ให้กับตนเอง เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นโดยเข้าใจหลักการมีส่วนร่วมที่เป็นผลจากการเมืองการปกครองในแต่ละยุคสมัย โดยเฉพาะความเสมอภาค เสรีภาพ และความเท่าเทียมกันในสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงตามความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสมัยใหม่ ส่งผลให้เกิดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ ทุกกลุ่มคน ทุกสาขาอาชีพ และทุกสภาพพื้นที่ เป็นต้น หากขาดการเชื่อมโยงเครือข่ายและทีมงานที่มีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดช่องว่างในกลุ่มอาชีพ สถาบัน/หน่วยงาน และสถานะความเป็นอยู่ซึ่งผลกระทบต่อความแตกแยกในสังคมได้

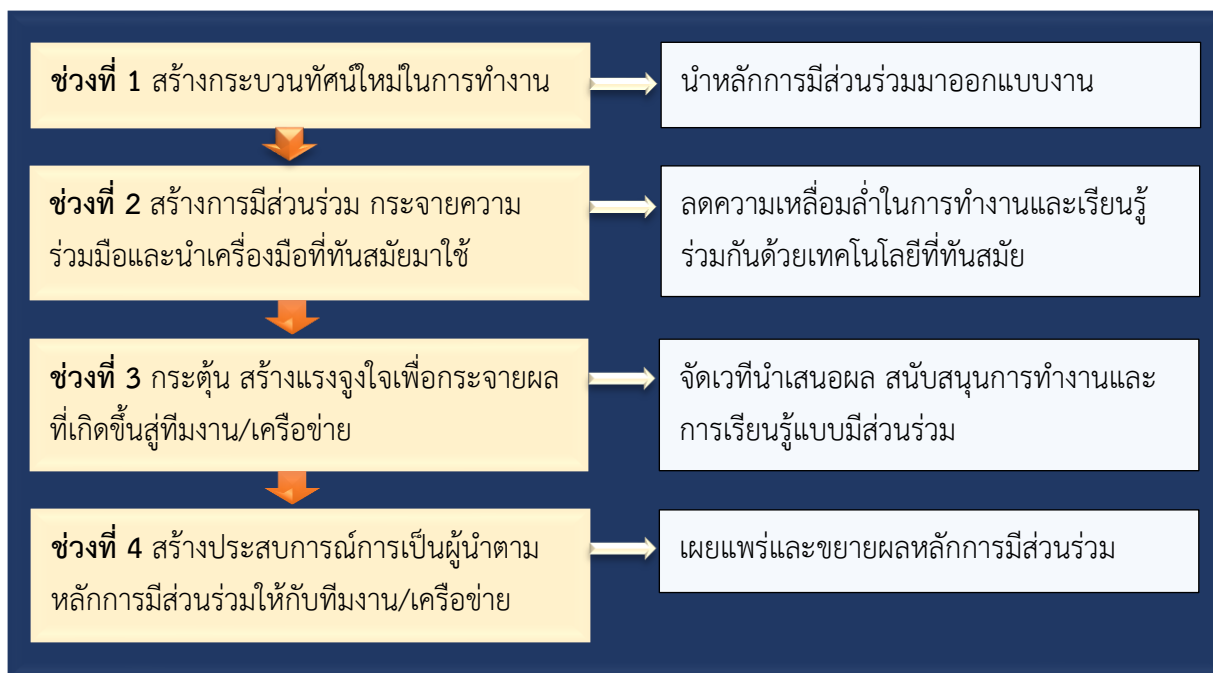
4.2 งานส่งเสริมเกษตรกร สามารถกระจายความร่วมมือ สร้างจากการมีส่วนร่วม นำเครื่องมือที่ทันสมัย และประสบการณ์จากองค์ความรู้ที่ได้รับในห้องบรรยายและเครือข่ายที่เกิดขึ้นของหลักสูตร มาพัฒนาระบบการทำงานเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางความคิด ประสบการณ์และองค์ความรู้ของเจ้าหน้าที่/เกษตรกรที่มีการแบ่งกลุ่มระหว่างคนรุ่นใหม่กับคนรุ่นเก่า ได้สร้างกลไกความเชื่อมโยงโดยใช้ระบบการสื่อสาร เทคโนโลยีดิจิทัล และผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับการยอมรับในองค์ความรู้เฉพาะด้านจากคนส่วนใหญ่ สำหรับลดช่องว่างในการเข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีตามหลักการประชาธิปไตยโดยบุคคลที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมเพื่อกระตุ้นให้เกิดการขับเคลื่อน “การถ่ายทอดความรู้ผ่านระบบโปรแกรมออนไลน์ด้วย Microsoft Teams” ให้กับเจ้าหน้าที่และเกษตรกร จนเกิดการยอมรับและขยายผลอย่างต่อเนื่อง ลดภาระค่าใช้จ่ายให้กับองค์กรได้ชัดเจน ซึ่งเป็นประสิทธิภาพที่ปรากฏผลเป็นรูปธรรม

4.3 เนื้อหาองค์ความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากหลักสูตรเป็นการกระตุ้นความคิดให้แตกผลึกเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม เกิดแรงขับ/พลังเพื่อกระจายผลไปสู่ทีมงาน/หน่วยงานที่รับผิดชอบการพัฒนาบุคลากร มองเห็นโอกาสในการสร้างทีมงานและพัฒนางานให้กับองค์กรเกี่ยวกับการพัฒนาเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ทั่วประเทศโดยสร้าง “หลักสูตรการส่งเสริมเกษตรกรเชิงพื้นที่” เป็นหลักสูตรที่รวมทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามาร่วมกันดำเนินงานคือ 1) จากส่วนกลางสู่เขต 2) จากเขตสู่พื้นที่ และ 3) จากส่วนกลางสู่ทุกพื้นที่ทั่วประเทศ มาจาก “เกิดความตระหนักเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาด้านความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงเทคโนโลยีและองค์ความรู้ของเจ้าหน้าที่ภายใต้สภาวะการณ์ของโควิด-19” ผลที่เกิดขึ้นคือ ได้จัดเวทีถ่ายทอดความรู้ด้วยโปรแกรมออนไลน์ให้กับเจ้าหน้าที่รุ่นใหม่ที่มีอายุราชการไม่เกิน 5 ปี ประมาณ 2,000 คน และทีมพี่เลี้ยง ประมาณ 600 คน สามารถลดความเหลื่อมล้ำของสถานการณ์ที่เกิดขึ้น โดยเจ้าหน้าที่ทุกคนมีโอกาสเข้ารับการพัฒนาตนเอง เกิดเครือข่ายพี่เลี้ยง เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ต่อเนื่อง ผู้เข้าร่วมเวทีเรียนรู้มีความเข้าใจในการทำงานเชิงพื้นที่มากกว่าร้อยละ 90

ดังนั้น การเข้าถึงเทคโนโลยีได้กระจายความรับผิดชอบไปยังทีมงาน/เครือข่ายในหน่วยงานย่อย สามารถพัฒนาเจ้าหน้าที่ได้ครอบคลุมทุกพื้นที่ เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ผ่านเวทีออนไลน์ เจ้าหน้าที่รุ่นใหม่ ได้รับการพัฒนาผ่านช่องทางและเครื่องมือที่เหมาะสมกับตนเอง นำเครื่องมือ/อุปกรณ์สื่อสารมาใช้ให้เกิดประโยชน์ กับการทำงานและการเรียนรู้ของตนเอง ทำให้เจ้าหน้าที่รุ่นใหม่เกิดความมั่นใจ สามารถนำองค์ความรู้ไปถ่ายทอด กับเกษตรกรในพื้นที่ที่ตนเองรับผิดชอบ สร้างการมีส่วนร่วมให้เกิดขึ้นในพื้นที่และชุมชน เช่น การจัดเวทีชุมชน เป็นต้น

4.4 การศึกษาดูงาน เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การอภิปรายกลุ่ม และการจำลองสถานการณ์จริง ช่วยสร้าง ประสบการณ์การเป็นผู้นำ การบริหารจัดการ ความรอบรู้ในหลักวิชาการและประสบการณ์ สามารถนำมาถ่ายทอด กับเจ้าหน้าที่และเกษตรกรให้เกิดผลเป็นรูปธรรม เช่น จัดเวทีเสวนากลุ่ม/เวทีแลกเปลี่ยนให้กับเจ้าหน้าที่ สร้างทีมงาน/ เครือข่าย “เรื่องแนวทางการทำงานส่งเสริมการเกษตรแบบมีส่วนร่วม” และ “เรื่องการจัดเวทีถ่ายทอดความรู้ ด้วยระบบโปรแกรม Microsoft Teams” เป็นต้น ตลอดจนนักศึกษาในหลักสูตรดังกล่าว มีความหลากหลาย ทั้งหน่วยงานสาขาอาชีพ และประสบการณ์/องค์ความรู้ที่ต่างกัน ซึ่งเป็นโอกาสให้กับตนเองได้เรียนรู้ประสบการณ์ จากเครือข่าย การจัดกิจกรรมสัมพันธ์ และการทำงานกลุ่มร่วมกัน เป็นต้น

จึงสรุปได้ว่า ผู้เรียนเกิดประสบการณ์และองค์ความรู้ใหม่ สร้างกระบวนการที่คนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการ เข้าถึงเทคโนโลยีและองค์ความรู้ นำเครื่องมือ/อุปกรณ์สื่อสารและเทคโนโลยีดิจิทัล โปรแกรมและช่องทางออนไลน์ มาจัดกระบวนการถ่ายทอดความรู้กับเจ้าหน้าที่และเกษตรกรเกิดผลเป็นรูปธรรม นำมาเป็นต้นแบบสู่การขยายผล ได้แก่ การจัดเวทีออนไลน์ในรูปแบบการเสวนา แลกเปลี่ยน และเป็นเวทีเรียนรู้ที่ต่อเนื่องควบคู่กับการศึกษาวิจัย ในงานประจำเพื่อสร้างการยอมรับจากผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องต่อไป

ภาพที่ 2 แสดงกระบวนการนำบทเรียนและประสบการณ์ของผู้เรียนจากหลักสูตร ปปร. 24 มาใช้ทำงาน

5. ข้อเสนอแนะ

5.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ประโยชน์ แนวทางการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรแบบมีส่วนร่วมสามารถนำมาสู่การปฏิบัติงานในการพัฒนาเจ้าหน้าที่ การถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกร และวิธีการทำงานให้เกิดประสิทธิผลได้ โดยนำ Model การปฏิบัติที่สำเร็จ มาถอดองค์ความรู้และสังเคราะห์สรุป ถ้าหากจะนำมาใช้ประโยชน์ ควรทดลองซ้ำกับกลุ่มเป้าหมายที่รับผิดชอบ หรือเป็นกรอบแนวความคิดเพื่อพัฒนางานให้เกิดความรวดเร็วขึ้น เพราะข้อมูลต่างๆ เป็นข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ที่มีผลงานสำเร็จและเป็นรูปธรรม รวมทั้งการจัดเวทียอนไลน์ก็มีผลการประเมินเพื่อให้เห็นถึงประสิทธิภาพของเครื่องมือและวิธีการได้มาซึ่งข้อมูลและเนื้อหา ดังนั้น ข้อมูลที่เกิดขึ้นสามารถนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดแนวทางการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรได้

5.2 ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงาน จากการจัดเวทียอนไลน์ทดสอบการณ์และความรู้ ได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์ แลกเปลี่ยนผลสำเร็จจาก Best Practice โดยการจัดเวทียอนไลน์ด้วยระบบโปรแกรม Microsoft Teams ถ้าหากการปฏิบัติงานเกิดสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับโควิด-19 หรือเหตุการณ์ปกติ สามารถนำมาเป็นเครื่องมือทำงานของเจ้าหน้าที่/หน่วยงาน และการถ่ายทอดความรู้ให้กับเจ้าหน้าที่หรือเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมกับประเมินผลการปฏิบัติในแต่ละครั้ง เพื่อความมั่นใจและสร้างความเชื่อถือในคุณภาพที่เกิดขึ้น แบ่งงานเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ด้านเนื้อหา และส่วนที่ 2 ด้านเทคนิค มีกระบวนการปฏิบัติ คือ 1) เตรียมความพร้อม 2) ดำเนินการจัดเวทียอนไลน์ด้วยระบบโปรแกรม Microsoft Team (ฟรี ไม่จำกัดเวลา) 3) ประเมินผล และ 4) เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทาง/สื่อต่างๆ สิ่งดังกล่าวช่วยให้ผู้รับผิดชอบงานและผู้เรียนเกิดความสะดวกมีความคล่องตัวในการทำงาน สามารถสร้างทีมงานและเครือข่ายการทำงานแบบมีส่วนร่วมให้เกิดผลเป็นรูปธรรมได้

5.3 ข้อเสนอแนะในการทำงานครั้งต่อไป จากผลที่เกิดขึ้นจะเห็นได้ว่า ระบบโปรแกรมออนไลน์ สามารถนำมาเป็นเครื่องมือจัดเวทียแลกเปลี่ยนและถ่ายทอดความรู้ให้กับเจ้าหน้าที่ที่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นได้ สร้างการมีส่วนร่วมให้เกิดขึ้นได้ และเกิดประโยชน์และความคุ้มค่าให้กับผู้เข้าร่วมเวทีได้ ดังนั้น เห็นควรนำมาเป็นเครื่องมือพัฒนาระบบส่งเสริมการเกษตรให้ทันสมัย ได้แก่ 1) ระบบการพัฒนาเจ้าหน้าที่ (Training) และ 2) ระบบการถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกร (Visiting) โดยพัฒนาต่อยอดงานให้ต่อเนื่องก็คือ พัฒนาระบบส่งเสริมการเกษตรด้วย E-Extension โดยวิธีการศึกษาวิจัยร่วมกับภาคี/เครือข่ายเพื่อสร้างการยอมรับจากผู้บริหาร.

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมการเกษตร. 2560. ระบบส่งเสริมการเกษตร (T&V System). กรุงเทพมหานคร : บริษัท นิเวศธรรมดาการพิมพ์ (ประเทศไทย) จำกัด
- _____. 2563. พัฒนาการระบบส่งเสริมการเกษตร เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
- _____. 2563. การบริหารงานบุคคลในปีงบประมาณ 2564. เอกสารประกอบการสัมมนาแนวทางการดำเนินงานกรมส่งเสริมการเกษตร ประจำปีงบประมาณ 2564 กองการเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการเกษตร. โรงแรมที เค พาเลซ กรุงเทพมหานคร.
- _____. 2563. แผนปฏิบัติการด้านดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมกรมส่งเสริมการเกษตร ระยะ 3 ปี (พ.ศ.2563-2565). (อัดสำเนา)
- ไชยันต์ ไชยพร. ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์. ประชาธิปไตยแบบโบราณกับสมัยใหม่: จากประชาธิปไตยทางตรงสู่ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม. เอกสารประกอบการบรรยายหลักสูตรการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตย สำหรับนักบริหารระดับสูง รุ่นที่ 24 (ปปร.24).
- ชัยชาญ วงศ์สัมพันธ์. 2548. หลักการส่งเสริมการเกษตร. ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชูเกียรติ รักซ้อน. 2532. หลักการส่งเสริมการเกษตร. นครปฐม : โรงพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมและฝึกอบรมการเกษตรแห่งชาติ กำแพงแสน.
- ถวิลวดี บุรีกุล. ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์. เครื่องมือการลงพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ. เอกสารประกอบการบรรยายหลักสูตรการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตย สำหรับนักบริหารระดับสูง รุ่นที่ 24 (ปปร.24).
- บุญธรรม จิตต์อนันต์. 2536. ส่งเสริมการเกษตร. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- ปริญญา เทวานฤมิตรกุล. ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์. ประชาธิปไตย กับวิถีชีวิต. เอกสารประกอบการบรรยายหลักสูตรการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตยสำหรับนักบริหารระดับสูง รุ่นที่ 24 (ปปร.24). 22 กรกฎาคม 2563. ณ สถาบันพระปกเกล้า จังหวัดนนทบุรี.
- วัชรียา โตสงวน. ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์. ภาพรวมกลุ่มวิชาที่ 4 นโยบายเศรษฐกิจสาธารณะและการบริหารประเทศ. เอกสารประกอบการบรรยายหลักสูตรการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตย สำหรับนักบริหารระดับสูง รุ่นที่ 24 (ปปร.24). 17 พฤศจิกายน 2563. ณ สถาบันพระปกเกล้า จังหวัดนนทบุรี.
- วุฒิสาร ตันชัย. ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์. พลเมืองการกระจายอำนาจกับการพัฒนาประชาธิปไตย. เอกสารประกอบการบรรยายหลักสูตรการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตย สำหรับนักบริหารระดับสูง รุ่นที่ 24 (ปปร.24). 7 ตุลาคม 2563. ณ สถาบันพระปกเกล้า จังหวัดนนทบุรี.
- สถาบันพระปกเกล้า. ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์. คู่มือนักศึกษาหลักสูตรการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตย สำหรับนักบริหารระดับสูง รุ่นที่ 24 (ปปร.24). (อัดสำเนา)

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. 2560. ความหมายความเหลื่อมล้ำ. สืบค้น 10 มกราคม 2564.

จาก <https://www.facebook.com/RatchabanditThai/>

สมชัย จิตรสุชน. ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์. ความเหลื่อมล้ำในสังคมไทยโควิด-19. เอกสารประกอบการบรรยาย
หลักสูตรการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตย สำหรับนักบริหารระดับสูง รุ่นที่ 24
(ปปร.24). 25 สิงหาคม 2563. ณ สถาบันพระปกเกล้า จังหวัดนนทบุรี.

สุเมธ ตันติเวชกุล. ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์. วิถีผู้นำตามศาสตร์พระราชา. เอกสารประกอบการบรรยาย
หลักสูตรการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตย สำหรับนักบริหารระดับสูง รุ่นที่ 24
(ปปร.24). ณ สถาบันพระปกเกล้า จังหวัดนนทบุรี.

ภาคผนวก

ภาคผนวกที่ 1

กรอบแนวคิด “เรื่องแนวทางการทำงานส่งเสริมการเกษตรแบบมีส่วนร่วม”

กรอบแนวคิด

เรื่องแนวทางการทำงานส่งเสริมการเกษตรแบบมีส่วนร่วม

1. ความเป็นมา

1.1 งานส่งเสริมการเกษตร มีเป้าหมายเพื่อถ่ายทอดความรู้ทางการเกษตรให้กับเกษตรกร สามารถพัฒนาอาชีพและตนเองได้ยั่งยืน อย่างมีความสุข

1.2 เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีการเกษตร ร่วมกับเกษตรกร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะนวัตกรรมการเกษตรที่เหมาะสมกับยุคสมัย ซึ่งมีผลงานที่สำเร็จเป็นรูปธรรม อยู่ทั่วทุกพื้นที่

1.3 การปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตรในอดีตและปัจจุบัน มีการปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ สภาพสังคม และเทคโนโลยีที่ก้าวหน้า โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงของตัวเจ้าหน้าที่และตัวเกษตรกร ควรมีการศึกษาและวิเคราะห์ เหตุการณ์จากข้อเท็จจริง เพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดแนวทางการทำงานส่งเสริมการเกษตร โดยนำ “หลักการมีส่วนร่วม” เข้ามาเชื่อมประสานสู่ความร่วมมือ เพื่อปรับเปลี่ยน/พัฒนางานให้สอดคล้องกับความเป็นจริงได้

1.4 ดังนั้น “แนวทางการทำงานส่งเสริมการเกษตรแบบมีส่วนร่วม” สามารถนำมาเป็นข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย สำหรับการปฏิบัติการให้กับผู้บริหาร หน่วยงาน และเจ้าหน้าที่ สำหรับเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานกับเกษตรกรได้เพิ่มขึ้น ได้แก่ การจัดโครงสร้างและองค์ประกอบงาน รูปแบบและกระบวนการทำงานและแนวทางการคิดค้นนวัตกรรมและองค์ความรู้ในงานส่งเสริมการเกษตรขององค์กร เป็นต้น

2. เป้าหมาย

ต้องการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์สถานการณ์การทำงานส่งเสริมการเกษตรของเจ้าหน้าที่และหน่วยงาน เพื่อกำหนดเป็น “แนวทางการทำงานส่งเสริมการเกษตรแบบมีส่วนร่วม” ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

3. วิธีการ

3.1 รวบรวมข้อมูลโดยจัดเวทีประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมผ่านระบบโปรแกรม Microsoft Teams กับเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ มีความเข้าใจ สามารถทำงานส่งเสริมการเกษตรกับเกษตรกรได้สำเร็จ เป็นรูปธรรม

3.2 วิเคราะห์และสังเคราะห์สรุปข้อมูลโดยแลกเปลี่ยนกับผู้รู้/ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อสรุปเป็นแนวทางการทำงาน

3.3 เรียบเรียงข้อมูลเป็น “แนวทางการทำงานส่งเสริมการเกษตรแบบมีส่วนร่วม” และรายงานผล

4. ผลที่ต้องการให้เกิดขึ้น

4.1 แนวทางการทำงานส่งเสริมการเกษตรแบบมีส่วนร่วม

4.2 ข้อเสนอเชิงนโยบายให้กับผู้บริหาร และการพัฒนาระบบส่งเสริมการเกษตรในอนาคต

ภาคผนวกที่ 2

กำหนดการประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

กำหนดการประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (สสส.1 จ.ชัยนาท)

เรื่องแนวทางการทำงานส่งเสริมการเกษตรแบบมีส่วนร่วม

ในวันที่ 5 พฤศจิกายน 2563 เวลา 13.00 น.

ณ ห้องประชุมผ่านระบบโปรแกรม Microsoft Teams ของ สสส. 1 จ.ชัยนาท

*(ทีมงานของ สสส. 1 จ.ชัยนาท เปิดระบบโปรแกรม Microsoft Teams เวลา 12.00 น. เป็นต้นไป)

-
12.00 - 13.00 น.	ผู้เข้าร่วมประชุมลงทะเบียนเข้าร่วมประชุมฯ และเตรียมพร้อมระบบโปรแกรม (โดย : สสส.1 จ. ชัยนาท)
13.00 - 13.30 น.	- ชี้แจงความเป็นมา วัตถุประสงค์ วิธีการและผลที่ต้องการให้เกิดขึ้น - เปิดเวทีประชุม (ไม่เป็นทางการ) - ผู้เข้าร่วมประชุมฯ แนะนำตนเอง โดย : สสส.1 จ.ชัยนาท และผศช.ศิริวรรณ หวังดี
13.30 - 15.00 น.	สนทนากลุ่ม (Focus Group) ประกอบด้วย 1. สถานการณ์การดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต 2. วิเคราะห์การดำเนินงานส่งเสริมการเกษตร 3. นำเสนอปัญหา/อุปสรรคและวิธีการแก้ไขที่ได้ผล (ตามประสบการณ์ส่วนบุคคล/ทีม) 4. นำเสนอปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตร 5. อื่นๆ (ตามความเหมาะสม) เช่น แนวโน้มการทำงานส่งเสริมการเกษตร เป็นต้น
15.00 - 16.00 น.	สังเคราะห์สรุปข้อมูล ประกอบด้วย 1. แนวทางการทำงานส่งเสริมการเกษตรแบบมีส่วนร่วม 2. ปัจจัยสนับสนุน และปัจจัยที่เป็นปัญหา/อุปสรรคในการทำงานส่งเสริมการเกษตร แบบมีส่วนร่วม
16.00 - 16.30 น.	สรุปผลและปิดเวทีประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม
-

หมายเหตุ : 1. กำหนดการจัดเวที สามารถปรับเปลี่ยนเวลาและเนื้อหาได้ตามความเหมาะสม ขึ้นอยู่กับสถานการณ์และผู้เข้าร่วมเวที

2. อาหารว่างและเครื่องดื่ม ผู้เข้าร่วมเวทีสามารถจัดการด้วยตนเอง ณ สถานที่นั้นๆ

3. การเตรียมความพร้อมด้านระบบโปรแกรมก่อนที่จะถึงเวทีจัดประชุมจริง

3.1 ผู้รับผิดชอบการจัดประชุมออนไลน์ ควรเปิดห้องประชุมออนไลน์เพื่อตรวจสอบความพร้อมทั้งระบบโปรแกรมและรับลงทะเบียนคนเข้าห้องออนไลน์ ไม่น้อยกว่า 60 นาที (1 ชั่วโมง) ก่อนจะถึงเวลาจริง

3.2 ผู้เข้าร่วมเวทีประชุมออนไลน์ ควรเข้าระบบออนไลน์และลงทะเบียนออนไลน์ ไม่น้อยกว่า 30 นาที (ครึ่งชั่วโมง) ก่อนจะถึงเวลาจริง

กำหนดการประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (สสท.3 จ.ระยอง)

เรื่องแนวทางการทำงานส่งเสริมการเกษตรแบบมีส่วนร่วม

ในวันที่ 21 ธันวาคม 2563 เวลา 14.00 น.

ณ ห้องประชุมผ่านระบบโปรแกรม Microsoft Teams ของ สสท. 3 จ.ระยอง

*(ทีมงานของ สสท. 3 จ.ระยอง เปิดระบบโปรแกรม Microsoft Teams เวลา 13.00 น. เป็นต้นไป)

-
- 13.00 – 14.00 น. ผู้เข้าร่วมประชุมลงทะเบียนเข้าร่วมประชุมฯ และเตรียมพร้อมระบบโปรแกรม (โดย : สสท. 3 จ.ระยอง)
- 14.00 - 14.30 น. - ชี้แจงความเป็นมา วัตถุประสงค์ วิธีการและผลที่ต้องการให้เกิดขึ้น
- เปิดเวทีประชุม (ไม่เป็นทางการ)
- ผู้เข้าร่วมประชุมฯ แนะนำตนเอง
โดย : สสท. 3 จ.ระยอง และผชช.ศิริวรรณ หวังดี
- 14.30 - 15.30 น. สนทนากลุ่ม (Focus Group) ประกอบด้วย
1. สถานการณ์การดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต
2. วิเคราะห์การดำเนินงานส่งเสริมการเกษตร
3. นำเสนอปัญหา/อุปสรรคและวิธีการแก้ไขที่ได้ผล (ตามประสบการณ์ส่วนบุคคล/ทีม)
4. นำเสนอปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตร
5. อื่นๆ (ตามความเหมาะสม) เช่น แนวโน้มการทำงานส่งเสริมการเกษตร เป็นต้น
- 15.30 - 15.50 น. ประมวลผลข้อมูลและสังเคราะห์สรุปข้อมูล ประกอบด้วย
1. แนวทางการทำงานส่งเสริมการเกษตรแบบมีส่วนร่วม
2. ปัจจัยสนับสนุน และปัจจัยที่เป็นปัญหา/อุปสรรคในการทำงานส่งเสริมการเกษตรแบบมีส่วนร่วม
- 15.50 - 16.00 น. สรุปผลและปิดเวทีประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม
-

หมายเหตุ : 1. กำหนดการจัดเวที สามารถปรับเปลี่ยนเวลาและเนื้อหาได้ตามความเหมาะสม ขึ้นอยู่กับสถานการณ์และผู้เข้าร่วมเวที

2. อาหารว่างและเครื่องดื่ม ผู้เข้าร่วมเวทีสามารถจัดการด้วยตนเอง ณ สถานที่นั้นๆ

3. การเตรียมความพร้อมด้านระบบโปรแกรมก่อนที่จะถึงเวทีจัดประชุมจริง

3.1 ผู้รับผิดชอบการจัดประชุมออนไลน์ ควรเปิดห้องประชุมออนไลน์เพื่อตรวจสอบความพร้อมทั้งระบบโปรแกรมและรับลงทะเบียนคนเข้าห้องออนไลน์ ไม่น้อยกว่า 60 นาที (1 ชั่วโมง) ก่อนที่จะถึงเวลาจริง

3.2 ผู้เข้าร่วมเวทีประชุมออนไลน์ ควรเข้าระบบออนไลน์และลงทะเบียนออนไลน์ ไม่น้อยกว่า 30 นาที (ครึ่งชั่วโมง) ก่อนที่จะถึงเวลาจริง

กำหนดการประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (สสท. 5 จ.สงขลา)

เรื่องแนวทางการทำงานส่งเสริมการเกษตรแบบมีส่วนร่วม

ในวันที่ 25 ธันวาคม 2563 เวลา 14.00 น.

ณ ห้องประชุมผ่านระบบโปรแกรม Microsoft Teams ของ สสท. 5 จ.สงขลา

*(ทีมงานของ สสท. 5 จ.สงขลา เปิดระบบโปรแกรม Microsoft Teams เวลา 10.00 น. เป็นต้นไป)

-
- 10.00 น. เป็นต้นไป - ผู้เข้าร่วมเวทีย่อยทดสอบระบบโปรแกรม Microsoft Teams หรือ
- ผู้เข้าร่วมประชุมลงทะเบียนเข้าร่วมประชุมฯ และเตรียมพร้อมระบบโปรแกรม
โดย : สสท. 5 จ.สงขลา
- 14.00 - 14.30 น. - ชี้แจงความเป็นมา วัตถุประสงค์ วิธีการและผลที่ต้องการให้เกิดขึ้น
- เปิดเวทีประชุม (ไม่เป็นทางการ)
- ผู้เข้าร่วมประชุมฯ แนะนำตนเอง
โดย : สสท. 5 จ.สงขลา และผศช.ศิริวรรณ หวังดี
- 14.30 - 15.30 น. สนทนากลุ่ม (Focus Group) ประกอบด้วย
1. สถานการณ์การดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต
2. วิเคราะห์การดำเนินงานส่งเสริมการเกษตร
3. นำเสนอปัญหา/อุปสรรคและวิธีการแก้ไขที่ได้ผล (ตามประสบการณ์ส่วนบุคคล/ทีม)
4. นำเสนอปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตร
5. อื่นๆ (ตามความเหมาะสม) เช่น แนวโน้มการทำงานส่งเสริมการเกษตร เป็นต้น
- 15.30 - 15.50 น. ประมวลผลข้อมูลและสังเคราะห์สรุปข้อมูล ประกอบด้วย
1. แนวทางการทำงานส่งเสริมการเกษตรแบบมีส่วนร่วม
2. ปัจจัยสนับสนุน และปัจจัยที่เป็นปัญหา/อุปสรรคในการทำงานส่งเสริมการเกษตร
แบบมีส่วนร่วม
- 15.50 - 16.00 น. สรุปผลและปิดเวทีประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม
-

หมายเหตุ : 1. กำหนดการจัดเวที สามารถปรับเปลี่ยนเวลาและเนื้อหาได้ตามความเหมาะสม ขึ้นอยู่กับสถานการณ์และผู้เข้าร่วมเวที

2. อาหารว่างและเครื่องดื่ม ผู้เข้าร่วมเวทีสามารถจัดการด้วยตนเอง ณ สถานที่นั้นๆ

3. การเตรียมความพร้อมด้านระบบโปรแกรมก่อนที่จะถึงเวทีจัดประชุมจริง

3.1 ผู้รับผิดชอบการจัดประชุมออนไลน์ ควรเปิดห้องประชุมออนไลน์เพื่อตรวจสอบความพร้อมทั้งระบบโปรแกรมและรับลงทะเบียนคนเข้าห้องออนไลน์ ไม่น้อยกว่า 60 นาที (1 ชั่วโมง) ก่อนที่จะถึงเวลาจริง

3.2 ผู้เข้าร่วมเวทีประชุมออนไลน์ ควรเข้าระบบออนไลน์และลงทะเบียนออนไลน์ ไม่น้อยกว่า 30 นาที (ครึ่งชั่วโมง) ก่อนที่จะถึงเวลาจริง

ภาคผนวกที่ 3
แบบประเมินผลการจัดเวทีผ่านระบบออนไลน์
เรื่องแนวทางการทำงานส่งเสริมการเกษตรแบบมีส่วนร่วม

แบบประเมินผลการจัดเวทีผ่านระบบออนไลน์
เรื่องแนวทางการทำงานส่งเสริมการเกษตรแบบมีส่วนร่วม

คำชี้แจง

ขอความร่วมมือทุกท่านให้ข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงตามความคิดเห็นของท่านมากที่สุด เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนางานและจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น มีเนื้อหาประกอบด้วย 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 การจัดเวทีผ่านระบบออนไลน์ด้วย Microsoft Teams

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นอื่นๆ (โปรดระบุ)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. ระดับการศึกษา

ต่ำกว่าปริญญาตรี

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

สูงกว่าปริญญาโท

3. ประสบการณ์ในการทำงาน

ต่ำกว่า 5 ปี

6 - 10 ปี

11 - 15 ปี

16 - 20 ปี

21 - 25 ปี

มากกว่า 25 ปี

4. ระดับตำแหน่ง

ปฏิบัติการ

ชำนาญการ

ชำนาญการพิเศษ

อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

5. หน่วยงานที่ท่านทำงาน

สำนักงานเกษตรอำเภอ

สำนักงานเกษตรจังหวัด

ศูนย์ปฏิบัติการ

สำนักงานส่งเสริมและพัฒนากการเกษตร

กอง / สำนัก (ในส่วนกลาง)

ตอนที่ 2 การจัดเวทิจำนระบบออนไลน์ด้วย Microsoft Teams

1. ท่านชอบบรรยากาศในการจัดเวทิจำนออนไลน์หรือไม่
( ) ชอบ
( ) ไม่ชอบ
2. ท่านมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์หรือไม่
( ) มี
( ) ไม่มี
3. ท่านเห็นว่า เนื้อหาสาระในการจัดเวทิจำนออนไลน์มีประโยชน์หรือไม่
( ) มีประโยชน์
( ) ไม่มีประโยชน์
4. ท่านเห็นว่า กระบวนการจัดเวทิจำนออนไลน์มีความเหมาะสมหรือไม่
( ) เหมาะสม
( ) ไม่เหมาะสม
5. ท่านเห็นว่า ผู้เข้าร่วมเวทิจำนออนไลน์มีประสบการณ์ทำงานส่งเสริมการเกษตรจริงหรือไม่
( ) มีประสบการณ์จริง
( ) ไม่มีประสบการณ์จริง
6. ท่านเห็นว่า ระบบโปรแกรมออนไลน์ สามารถนำมาใช้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันได้หรือไม่
( ) ได้
( ) ไม่ได้
7. ท่านเห็นว่า การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีประโยชน์กับตัวท่านเองหรือไม่
( ) มีประโยชน์
( ) ไม่มีประโยชน์
8. ท่านสามารถ นำความรู้และประสบการณ์ที่เกิดขึ้นไปใช้กับการทำงานของท่านได้หรือไม่
( ) นำไปใช้ได้
( ) นำไปใช้ไม่ได้
9. ท่านมีความพึงพอใจกับการจัดเวทิจำนออนไลน์ในครั้งนี้หรือไม่
( ) พอใจ
( ) ไม่พอใจ
10. ท่านคิดว่า การจัดเวทิจำนออนไลน์ในครั้งนี้มีความคุ้มค่ากับตัวท่านเองหรือไม่
( ) คุ้มค่า
( ) ไม่คุ้มค่า

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นอื่นๆ (โปรดระบุ)

.....
.....

ภาคผนวกที่ 4

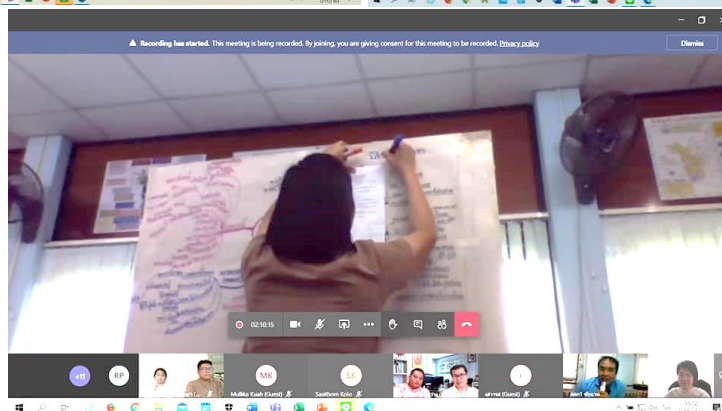
ภาพประกอบการจัดเวทีออนไลน์กับสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร เรื่องแนวทางการทำงานส่งเสริมการเกษตรแบบมีส่วนร่วม

ภาพประกอบ การจัดเวทีออนไลน์ “เรื่องแนวทางการทำงานส่งเสริมการเกษตรแบบมีส่วนร่วม”

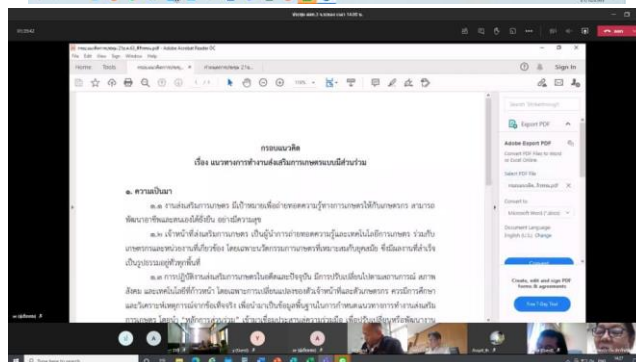
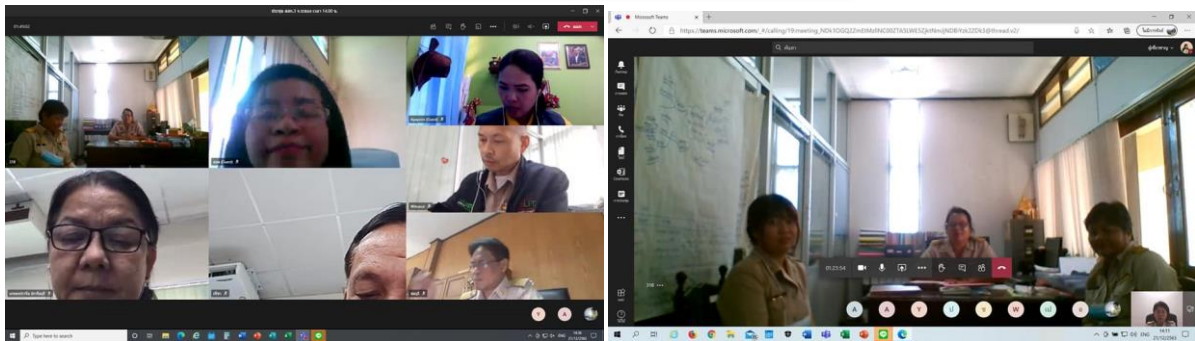
ณ ห้องประชุมผ่านระบบโปรแกรม Microsoft Teams จำนวน 3 ครั้ง 3 เขต

- 📍 ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2563 เวลา 13.00-16.30 น. สสก.1 จ.ชัยนาท
- 📍 ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2563 เวลา 14.00-16.00 น. สสก.3 จ.ระยอง
- 📍 ครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2563 เวลา 14.00-16.00 น. สสก.5 จ.สงขลา

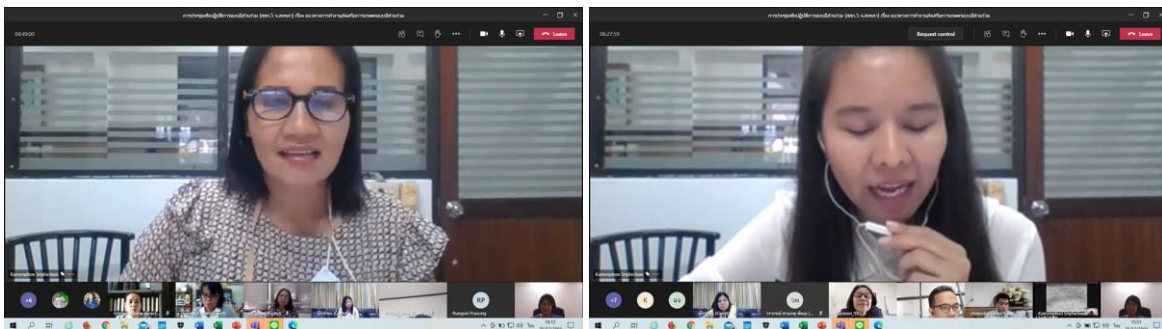
ภาพประกอบ การจัดเวทีออนไลน์กับสำนักงานส่งเสริมและพัฒนากษตรที่ 1 จังหวัดชัยนาท
เรื่องแนวทางการทำงานส่งเสริมการเกษตรแบบมีส่วนร่วม
เมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2563 เวลา 13.00-16.30 น.
ณ ห้องประชุมผ่านระบบโปรแกรม Microsoft Teams

ภาพประกอบ การจัดเวทีออนไลน์กับสำนักงานส่งเสริมและพัฒนากาเกษตรที่ 3 จังหวัดระยอง เรื่องแนวทางการทำงานส่งเสริมการเกษตรแบบมีส่วนร่วม เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2563 เวลา 14.00-16.00 น. ณ ห้องประชุมผ่านระบบโปรแกรม Microsoft Teams

ภาพประกอบ การจัดเวทีออนไลน์กับสำนักงานส่งเสริมและพัฒนากิจการเกษตรที่ 5 จังหวัดสงขลา
เรื่องแนวทางการทำงานส่งเสริมการเกษตรแบบมีส่วนร่วม
เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2563 เวลา 14.00-16.00 น.
ณ ห้องประชุมผ่านระบบโปรแกรม Microsoft Teams

เอกสารวิชาการรายบุคคล “เรื่องแนวทางการทำงานส่งเสริมการเกษตรแบบมีส่วนร่วม”...ศิริวรรณ หวังดี